รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ธงชัย สุขเศวต. ฤทธิ์ต้านการชักของ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538 : 1-60.

ธาดา สืบหลินวงศ์. เมตาบอลิสมของไขมัน ใน : ธาดา สืบหลินวงศ์, นวลทิพย์ กมลวารินทร์ บรรณาธิการ. ชีวเคมีทางการแพทย์, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537 : 88-103.

ปิยา บุรณศิริ. ชีวเภสัชศาสตร์ เมตาบอลิสมของลิปิด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523 : 31-67.

พรเพ็ญ เปรมโยธิน. Hepatic Pharmacology. ตอนที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529 : 51-65, 81-90.

พรเพ็ญ เปรมโยธิน, พรพิมล กิจสนาโยธิน, และ ชัยโย ชัยชาญทิพยุทธ. ฤทธิ์ป้องกันพิษต่อตับของแอนโดรกราโฟไลด์ในเซลล์ตับอิสระของหนูขาว. รายงานแผนการวิจัย ทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กุมภาพันธ์ 2538 : 6-20.

วิชาญ จันทร์วิทยานุชิต. การสังเคราะห์แอนนาลอกของวัลโปรอิก แอซิด. วิทยนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535 : 12-70

สุพิศ จึงพาณิชย์ และ ชีพสุมน สุทธิพินทะวังค์. คู่มือปฏิบัติการ HISTOLOGY. ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2524.

ภาษาอังกฤษ

Abeles, R. H., Frey, P. A., and Jencks, W. P. Biochemistry. USA. : Jones and Bartlett Publishers, 1992 . pp. 539-544.

Amenta, P. S. Histology and Human Microanatomy. 6th ed. Italy : Piccin Noova Libraria, 1991.

Barbara, A. B. Routine hematology procedures. in hematology principles and procedures. 6 ed. USA : lea & Febriger , 1993.

Becker, C. M, and Harris, R. A. Influence of valproic acid on epatic carbohydrate and lipid metabolism. Archives of Biochemistry and Biophysics. 223 (June 1983) : 381- 392.

Bellringer, M. E, Rahman, K., and Coleman, R. Soduim valproate inhibits the movement of secretory vesicles in rat hepatocytes. Biochemical Journal. 249 (Jan 1988) : 513-9.

Berk, I. E. Gastroenterology. USA : W. B. Saunders, 1985. pp. 3058 - 3059.

Berry , M. N, and Friend , D. S. High-yield preparation of isolated rat liver parenchymal cells; abiochemical and fine structural study. Journal of cell Biology. 43(1969) : 506-508.

Bjorge, S. M., and Baillie, T. A. Inhibition of medium chain fatty acid beta oxidation in vitro by valproic acid and its unsaturated metabolite 2-n-propyl-4-pentenoic acid. Biochemical and Biophysical Research Communication. 132 (1985) : 245-52.

Blaise, F. D., and Bourgeois, M. D. Pharmacologic interactions between valproate and other drugs. American Journal of Medicine. 84 (suppl 1 A) (1988) : 29-33.

Buege, J. A., and Aust, S. D. In : Method in Enzymology. (vol 52 part C). New York : Academic Press, 1978. pp. 302-10.

Burcham, P. C., and Harman, A. W. Mitochondrial dysfunction in paracetamol hepatotoxicity : In vitro studies in isolated mouse hepatocytes. Toxicology Letters. 50 (Jan 1990) : 37-48.

_____. and Harman, A. W. Acetaminophen toxicity resulths in site-specific mitochondrial damage in isolated mouse hepatocytes. Journal of Biological Chemistry. 266 (Mar 1991) : 5049-54.

Carraz , C., Fau, R., Chateau, R., and Bonnin, I. First clinical trial of the antiepileptie activity of n - dipropylacetic acid. Annales Medico - Psychologiques. (Paris), 122 (1964) : 577-584.

Chapman, A., Keane, P. E., Meldrum, B. S., Simiand, I., and Vernieres, C. I. Mechanism of anticonvulsant action of valproate. Neurobiology. 19 (1982) : 315-359.

Davis, R., Peters, D. H., and Mctavish, D. Valproic acid : A reappraisal of its pharmacological properties and clinical efficacy in epilepsy. Drugs. 47 (1994) : 332 - 372.

Ellman, G. L. Tissue sulfhydryl groups. Archives of Biochemistry and Biophysics. 82 (1959) : 70-2.

Esterline, P. L., Ray, S. D., and Ji, S. Reversible inhibition of hepatic mitochondrial respiration by acetaminophen and its toxic metabolites, *N*- acetyl-*p*-benzoquinoneimine (NAPQI). Biochemical Pharmacology. 38 (July 1989) : 2387-90.

Foliot, A., Touchard, D. and, Mallet, L. Inhibition of liver glutathione S - transferase activity in rats by hypolipidemic drugs related or unrelated to clofibrate. Biochemical Pharmacology. 35 (1985) : 1685 - 1690.

Gerber, N., et al. Reye-like syndrome associated with valproic acid therapy. Journal of Pediatrics. 95 (1979) : 142-144.

Godin, Y., Heiner, L., Mark, J., and Mandel, P. Effects of di-n-propylacetate, an anticonvulsant compound, on GABA metabolism. Journal of Neurochemistry. 19 (1969) : 869-873.

Goldberg, D. M., and Gornall, A. G. Hepatobiliary disorder. In Allan. G. Gornal (ed.), Applied Biochemistry of Clinical Disorders. Marryland : Harper & Row, 1980.

Granneman, G. R., Wang, S. T., Kesterson, J. W., and Machinist, J. M. The hepatotoxicity of valproic acid and its metabolites in rats. I intermediary and valproic acid metabolism. Hepatology. 4 (1984) : 1153-1158.

Heinemeyer, G., Nau, H., Hildebrand, A. G., and Roots, I. Oxidation and glucuronidation of valproic acid in male rats, influence of phenobarbital, 3-methylcholanthrene, β-naphthoflavone and clofibratw. Biochemical Pharmacology. 34 (1985) : 133-139.

Jezequel, A. M., Bonazzi, P., Novelli, G., Venturini, C., and Orlandi, F. Early structural and functional changas in liver of rats treated with a single dose of valproic acid. Hepatology. 4 (1984) : 1159-1166.

Jollow, D. J., Mitchell, Jr., Lampaglion. N., and Gillette, J. R. Bromobenzene induced liver necrosis. Protective role of glutathione and evidence of 3,4 bromobenzene oxide as the hepatic metabolite. Pharmacology. 11 (1974) : 151-69.

Katzung, G. B. Basic & Clinical Pharmacolog. (5 th ed.). USA. : Appleton & lange, 1992. pp. 331-349.

Keppler; D., and Popper, H. Mechanisms of hepatocellular degeneration and death. In : H. C., Thomas, and E. A. Jones, (eds.), Recent advances in hepatology. Number two),1 st published. Great Britain : Churchill Livingstone, 1986.

Kesterson, J. W., Granneman, G. R., and Machinist, J. M. Toxicologic, biochemical and histopathologic studies. Hepatology. 4 (1984) : 1143-1152.

Krebs, H. A., and Henseleit, K. Ultersuchungen uber die Harnstoffbildung im Tiekorper. Hoppe-Seyler's Zeitschrift fuer Physiologische chemie. 210 (1932) : 33-66.

Leffert, H. L., Koch, K. S., Lad, P. J., Skelley, H., and de Hemptinne, B. Hepatocyte regeneration, replication, and differentiation. In I. Arias, H. Popper, D. Schachter, and D. A. Shafritz (eds.), The Liver : Biology and Pathobiology. New York : Raven press, 1982. pp. 601-604.

Lewis, J. H., Zimmerman, H. J., Garrett, C. T., and Rosenberg, E. Valproate-induced hepatic steatogenesis in rats. Hepatology. 6 (1982) : 870-873.

Loscher, W. Valproate induced changes in GABA metabolism at the subcellular level. Biochemical Pharmacology. 30 (1981) : 1364-1366.

Meumier, H., Carray, G., Meunier, Y., Eymard, P., and Aimard. M. Pharmacology of 2-popylvaleric acid. Therapie. 18 (1963) : 435-483.

Meyers, L. L., Beierschmitt, W. P., Khairallah, E. A., and Cohen, S. D. Acetaminophen - induced inhibition of hepatic mitochondrial respiration in mice. Toxicology and Applied Pharmacology. 93 (May 1988) : 378-87.

McIntyre, N., Benhamou, J. P. , Bircher, J., Rizzatto, M., and Rodes, J., Oxford texbook of clinical hepatology. (Vol.1). New York : Oxford University Press , 1991. pp. 102-157, 865-920.

Moldeus, P., Hogberg, J., and Orrenius, S. Isolation and use of liver cells. Methods in Enzymology. 59 (1978) : 60-71.

Moore, M., et al. Valproate : recent findings and perspective. Epilepsia. 25 (Suppl. 1)(1984) : s5-s9.

Olson, M. J., Handler, J. A., and Thurman, R. G. Mechanism of zone - specific stectosis caused by valproate : inhibition of ketogenesis in periportal regions of the liver lobule. Molecular Pharmacology. 30 (1986) : 320-5.

Penry, J. K., and Dean, J. C. The scope and use of valproate in epilepsy. Journal of Clinical Psychiatry. 50 (Suppl. 3) (1993) : 17-22.

_____. and Pippenger, C. E. (eds.), Antiepeleptic drugs. (2 ed.). New York : Raven Press, 1982. pp. 549-554.

Ponchat, S., van Hoof, F., and Veitch, K. In vitro effects of valproate and valproate metabolites on mitochondrial oxidations relevance of CoA sequestration to the observed inhibitions. Biochemical Pharmacology. 43 (1992) : 2435-2442.

Porubek, D. J., Grillo, M. P., and Baillie, T. A. The convalent binding to protein of valproic acid and its hepatotoxic metabolite, 2-n-propyl-4-pentenoic acid, in rats and in isolated rat hepatocytes. Drug Metabolism and Disposition. 17 (1988) : 123-129.

Powell-Jackson, P. R., Tredger, J. M., and Williams, R. Hepatotoxicity to sodium valproate a review. Gut. 25 (1984) : 673-681.

_____.Tredger, J. M., Zafrani, E. S., and Berthelot, P. Sodium valproate in the induction of unusual hepatotoxicity. Hepatology. 2 (1982) : 648-649.

Rall, T. W., and Schleifer, L. S. Drugs effective in the therapy of the epilepsies. In, A. G. Gilman (ed.), Goodman and Gilman's the pharmacological basic of therapeutics. (5 th ed.). New York : Pergamon Press, 1990. pp. 436-462.

Ramsay, R. R., Rashed, M. S., and Nelson, S. D. In vitro effects of acetaminophen metabolites and analogs on the respiration of mouse liver mitochondria. Archives of Biochemistry and Biophysics. 273 (1989) : 449-57.

Rappaport, A. M. Anatomic considerations. In, L. Schiff (ed.), Disease of the Liver. (4th ed.). Philadelphia : J. B. Lippincott, 1956. pp. 1- 49.

Reitman, S., and Franbet, S. A colorimetric method for the determination of serum glutamic oxalacetic lutamic pyruvic transaminase. American Journal of Clinical Pathology. 28 (1957) : 56-63.

Rettemeier, A. W., et al. Studies on the biotransformation in the perfused rat liver of 2-n-propyl-4-pentenoic acid, a metabolite of the antiepileptic drug valproic acid. Evidence for the formation of chemically reactive intermediates. Drug Metabolism and Disposition. 13 (1985) : 81-96.

Richens, A., and Perucca, E. Clinical pharmacology and medical treatment. In J. Laidlow, A. Richens, and D. Chadwick. Textbook of epilepsy. (4 th ed.). London : Churchill Livingstone, 1993. pp. 3-23.

Rogawski, M. A., and Porter, R. J. Antiepileptic drugs : Pharmacological mechanism and clinical efficacy with consideration of promising developmental stagecompounds. Pharmacological Review. 42 (1990) : 223-286.

Schanne, F. A. X. , Kane, A. B., Young, E. E., and Farber, J. L. Calcium dependence of toxic cell death : a final pathway. Science. 206 (1979) : 700-2.

Schiff, L.., and Schiff, E. R., (eds.) Diseases of the liver. 6 ed. USA. : J. B. Lippincott, 1987.

Schmidt, D. Adverse effects of antiepileptie drugs. New York : Raven Press, 1982. pp. 145-148.

Sherlock, S., and Dooley, I. Disease of the liver and biliary system. Oxford : Blackwell Scientific, 1993 . pp. 332, 445 - 446.

Slater, G. E., and Johnston, G. D. Sodium valproate increase potassium conductance in aplysia neurons. Epilepsia. 19 (1978) : 379-384.

Stacey, N., and Priestly, B. G. Dose dependent toxicity of CCl_4 in isolated rat hepatocytes and the effects of hepatoprotective treatments. Toxicology and Applied Pharmacology. 45 (1987) : 29-39.

Sugimoto, T., et al. Hepatotoxicity in rat following administration of valproic acid : effect of L - carnitine supplementation. Epilepsia. 28 (1987) : 373-7.

Taburner, P. V., Charington, C. B., and Univin, J. W. Effects of GAD and GABA -T inhibitors on GABA metabolism in vivo. Brain Research. Biletin 5 (Suppl.2) (1980) : 621-625.

Tanaka, K., Kean, E. A., and Johnson, B. Jamaican vomiting sickness : biochemical investigation of two cases. New England Journal of Medicine. 295 (1976) : 461-467.

Thomas, H. C., and Jones, E. A. Recent adcances in hepatology. (Number two). 1 st published. Great Britain : Churchill Livingstone, 1986.

Vance, M. A., Gray, P. D., and Tolman, K. G. Effect of glycine on valproate toxicity in rat hepatocytes. Epilepsia. 35 (1994) : 1816-1022.

Van der Laan, J. W., De Boer, T., and Bruinvels, J. Di-n-propylacetate and GABA egradation. referential inhibition of succinic semialdehyde dehydrogenase and indirect inhibition of GABA - transaminase. Journal of Neurochemistry. 32 (1979) : 1769-1780.

Vayer, P., Cash, C. D., and Maitre, M. Is the anticonvulsant mechanism of valproate linked to its interaction with the cerebral γ- hydroxybutyrate system. Trends in Pharmacology and Therapeutics. 9 (1988) : 127-129.

Voet, D., and Voet, J. G. Biochemistry. USA. : John Wiley & Sons, 1990. pp. 618-677.

Wells, G. T. A. The rats. New York : Dover Perblication, 1964.

Whittle, Sr., and Turner, S. J. Effects of the anticonvulsant sodium valproate on γ- aminobutyrate and aldehyde metabolism in ox brain. Journal of Neurochemistry. 31 (1978) : 1453-1459.

Woodbury, D. M., Penry, J. K., and Pippenger, C. E. Valproate in Antiepileptic Drugs. New York : Raven Press, 1982.

Zaccara, G., Messori, A., and Moroni, F. Clinical pharmacokinetics of valproic acid. Clinical Pharmacokinetics. 15 (1988) : 367-389.

Zafrani , E. S., and Berthelot , P. Sodium valproate in the induction of unusual hepatotoxicity. Hepatology. 2 (1982) : 648-649.

Zeise, M. L., Lasparow, S., and Zieglgansberger. W. Valproate suppresses N - methyl - D - aspatate cvoked, transient depolarization in the rat neocortex in vitro. Brain Research. 544 (1991) : 591-597.

Zimmerman, H. J., and Ishak, K. G. Valproate-induced hepatic injury : analyses of 23 fatal cases. Hepatology. 2 (1982) : 591-597.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 SGOT activity ในหนูขาวกลุ่มที่ได้จากการศึกษาขนาดและระยะเวลาของ VPU ที่ทำให้เกิดพิษต่อตับ

(Mean ± SEM)

กลุ่มการทดลอง	เวลา (ชั่วโมง)			
	0	24	48	72
Control	55.79 ± 0.65	57.70 ± 1.48	52.72 ± 2.26	56.43 ± 1.33
1% MC	56.19 ± 1.04	53.50 ± 2.44	51.08 ± 2.34	56.38 ± 1.42
700	57.92 ± 6.80	45.78 ± 8.00	55.97 ± 6.51	59.32 ± 7.04
1,400	56.21 ± 1.55	63.67 ± 5.89	57.32 ± 4.16	49.30 ± 2.19

หมายเหตุ :

Control หมายถึง หนูขาวกลุ่มควบคุม ไม่ได้ intervention หรือ treatment ใดๆ

1% MC หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose 1 ครั้ง ทางปาก

700 หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 700 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

1,400 หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 1,400 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

a = ภายในกลุ่มเดียวกัน : แตกต่างจากจุดเริ่มต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

* = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางที่ 2 SGPT activity ในหนูขาวกลุ่มที่ได้จากการศึกษาขนาดและระยะเวลาของ VPU ที่ทำให้เกิดพิษต่อตับ

(Mean ± SEM)

กลุ่มการทดลอง	เวลา (ชั่วโมง)			
	0	24	48	72
Control	15.02 ± 0.90	16.81 ± 1.07	16.52 ± 1.54	15.19 ± 1.24
1% MC	16.10 ± 0.57	13.51 ± 2.28	14.23 ± 2.61	15.79 ± 2.09
700	15.84 ± 1.29	17.44 ± 0.88	23.79 ± 1.49 [a, *, **]	22.86 ± 1.75 [a, *, **]
1,400	15.54 ± 1.23	18.15 ± 1.24	22.35 ± 1.89 [a, *, **]	20.88 ± 1.14 [a, *]

หมายเหตุ :

Control หมายถึง หนูขาวกลุ่มควบคุม ไม่ได้ intervention หรือ treatment ใดๆ

1% MC หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose 1 ครั้ง ทางปาก

700 หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 700 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

1,400 หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 1,400 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

a = ภายในกลุ่มเดียวกัน : แตกต่างจากจุดเริ่มต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

* = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางที่ 3 SGOT activity ในหนูขาวกลุ่มที่ได้จากการศึกษาผลของเอนซัยม์อินดิวเซอร์ (Phenobarbital 80 mg /kg / day) ที่มีต่อการเกิดพิษต่อตับของ VPU (Mean ± SEM)

กลุ่มการทดลอง	เวลา (ชั่วโมง)			
	0	24	48	72
Control	55.79 ± 0.65	57.70 ± 1.48	52.72 ± 2.26	56.43 ± 1.33
1% MC	56.19 ± 1.04	53.50 ± 2.44	51.08 ± 2.34	56.38 ± 1.42
1,400	56.21 ± 1.55	63.67 ± 5.89	57.32 ± 4.16	49.30 ± 2.19
PB	54.08 ± 1.06	50.76 ± 1.50	52.28 ± 2.26	52.28 ± 3.28
VPU+PB	54.75 ± 1.64	58.42 ± 3.92	50.21 ± 3.45	52.33 ± 5.25

หมายเหตุ :

Control หมายถึง หนูขาวกลุ่มควบคุม ไม่ได้ intervention หรือ treatment ใดๆ

1% MC หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose 1 ครั้ง ทางปาก

1,400 หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 1,400 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

PB หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับการฉีด phenobarbital 80 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ทางช่องท้อง 4 วัน

VPU+PB หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับการฉีด phenobarbital 80 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ทางช่องท้อง 4 วัน ก่อนให้ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 1,400 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

a = ภายในกลุ่มเดียวกัน : แตกต่างจากจุดเริ่มต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

* = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 SGPT activity ในหนูขาวกลุ่มที่ได้จากการศึกษาผลของเอนซัยม์อินดิวเซอร์ (Phenobarbital 80 mg /kg / day) ที่มีต่อการเกิดทิษต่อตับของ VPU (Mean ± SEM)

กลุ่มการทดลอง	เวลา (ชั่วโมง)			
	0	24	48	72
Control	15.02 ± 0.90	16.81 ± 1.07	16.52 ± 1.54	15.19 ± 1.24
1% MC	16.10 ± 0.57	13.51 ± 2.28	14.23 ± 2.61	15.79 ± 2.09
1,400	15.54 ± 1.23	18.15 ± 1.24	22.35 ± 1.89 a, *, **	20.88 ± 1.14 a, *
PB	16.44 ± 1.76	13.22 ± 2.05	15.21 ± 1.05	17.98 ± 1.75
VPU+PB	15.75 ± 2.24	15.48 ± 1.70	15.23 ± 2.03	16.94 ± 3.05

หมายเหตุ :

Control หมายถึง หนูขาวกลุ่มควบคุม ไม่ได้ intervention หรือ treatment ใดๆ

1% MC หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose 1 ครั้ง ทางปาก

1,400 หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 1,400 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

PB หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับการฉีด phenobarbital 80 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ทางช่องท้อง 4 วัน

VPU+PB หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับการฉีด phenobarbital 80 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ทางช่องท้อง 4 วัน ก่อนให้ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 1,400 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

a = ภายในกลุ่มเดียวกัน : แตกต่างจากจุดเริ่มต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

* = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 SGOT activity ในหนูขาวกลุ่มที่ได้จากการศึกษาผลของเอนซัยม์อินดิวเซอร์ (Clofibrate 100 mg /kg / day) ที่มีต่อการเกิดพิษต่อตับของ VPU (Mean ± SEM)

กลุ่มการทดลอง	เวลา (ชั่วโมง)			
	0	24	48	72
Control	55.79 ± 0.65	57.70 ± 1.48	52.72 ± 2.26	56.43 ± 1.33
1% MC	56.19 ± 1.04	53.50 ± 2.44	51.08 ± 2.34	56.38 ± 1.42
1,400	56.21 ± 1.55	63.67 ± 5.89	57.32 ± 4.16	49.30 ± 2.19
Corn oil	52.80 ± 2.49	48.32 ± 2.32	46.94 ± 1.74	48.38 ± 2.75
CF	58.85 ± 6.31	52.44 ± 7.13	53.66 ± 6.81	55.96 ± 7.36
VPU+CF	59.17 ± 6.30	53.18 ± 7.68	51.00 ± 7.25	48.40 ± 7.58

หมายเหตุ :

Control หมายถึง หนูขาวกลุ่มควบคุม ไม่ได้ intervention หรือ treatment ใดๆ

1% MC หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose 1 ครั้ง ทางปาก

1,400 หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 1,400 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

CF หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ clofibrate 100 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ทางปาก 7 วัน

VPU+CF หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ clofibrate 100 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ทางปาก7 วัน และได้รับ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 1,400 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

a = ภายในกลุ่มเดียวกัน : แตกต่างจากจุดเริ่มต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

* = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางที่ 6 SGPT activity ในหนูขาวกลุ่มที่ได้จากการศึกษาผลของเอนซัยม์อินดิวเซอร์ (Clofibrate 100 mg /kg / day) ที่มีต่อการเกิดพิษต่อตับของ VPU (Mean ± SEM)

กลุ่มการทดลอง	เวลา (ชั่วโมง)			
	0	24	48	72
Control	15.02 ± 0.90	16.81 ± 1.07	16.52 ± 1.54	15.19 ± 1.24
1% MC	16.10 ± 0.57	13.51 ± 2.28	14.23 ± 2.61	15.79 ± 2.09
1,400	15.54 ± 1.23	18.15 ± 1.24	22.35 ± 1.89 a,*,**	20.88 ± 1.14 a,*
Corn oil	14.93 ± 1.31	10.96 ± 2.03 a	11.73 ± 0.71	13.35 ± 1.15
CF	16.01 ± 2.21	08.19 ± 1.22 a,*,**	12.47 ± 1.03	12.32 ± 1.84
VPU+CF	15.33 ± 1.00	12.09 ± 1.02	12.14 ± 1.50	08.37 ± 1.87 a,*,**

หมายเหตุ :

Control หมายถึง หนูขาวกลุ่มควบคุม ไม่ได้ intervention หรือ treatment ใดๆ

1% MC หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose 1 ครั้ง ทางปาก

1,400 หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 1,400 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

CF หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ clofibrate 100 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ทางปาก 7 วัน

VPU+CF หมายถึง หนูขาวกลุ่มที่ได้รับ clofibrate 100 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ทางปาก7 วัน และได้รับ เอ็น - (2-โพลพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 1,400 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม 1 ครั้ง ทางปาก

a = ภายในกลุ่มเดียวกัน : แตกต่างจากจุดเริ่มต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

* = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับ methyl cellulose อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางที่ 7 ผลของ VPU ขนาดต่างๆที่มีต่อระดับ Reduced gluthathione (GSH) content ของ isolated cells ที่ได้จากการศึกษาขนาดและระยะเวลาของ VPU ที่ทำให้เกิดพิษใน isolated rat hepatocytes (1, 2 hrs incubation) (Mean ± SEM)

groups	GSH (µmole / g wet weight)	
	1(hr)	2(hr)
Control	4.65 ± 0.11	4.59 ± 0.06
DMSO	4.56 ± 0.11	4.59 ± 0.07
VPU 1 mM	4.37 ± 0.16	4.43 ± 0.16
VPU 2 mM	4.00 ± 0.09 *,**	3.94 ± 0.11 *,**
VPU 3 mM	3.83 ± 0.09 *,**	3.81 ± 0.09 *,**
VPU 4 mM	3.91 ± 0.05 *,**	3.66 ± 0.07 *,**

หมายเหตุ :

Control = isolated cells ที่ไม่ได้ให้ treatment

DMSO = isolated cells ที่ใส่ DMSO 10 µl

VPU = isolated cells ที่ใส่ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 10 µl ; ที่ความเข้มข้น 1,2,3 และ 4 mM

* = ที่เวลาเดียวกัน: แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน: แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control DMSO ($p<0.05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ผลของ VPU ขนาดต่างๆ ที่มีต่อ cell membrane integrity ที่ได้จากการศึกษาขนาดและระยะเวลาของ VPU ที่ทำให้เกิดพิษ ใน isolated rat hepatocytes (1, 2 hrs incubation) (Mean ± SEM)

groups	SGPT (SFunits/ml)		SGOT (SFunits/ml)		K^+ (meq / g wet weight)	
	1(hr)	2(hr)	1(hr)	2(hr)	1(hr)	2(hr)
Control	279.89 ± 10.42	309.12 ± 12.98	264.52 ± 15.90	275.99 ± 08.27	172.39 ± 34.18	177.37 ± 34.76
DMSO	272.46 ± 12.81	284.35 ± 14.62	254.86 ± 12.58	264.26 ± 11.32	177.05 ± 35.76	173.04 ± 32.40
VPU 1 mM	225.76 ± 27.41 *	224.42 ± 13.80 *,**	190.70 ± 09.99 *,**	199.12 ± 06.44 *,**	244.14 ± 33.63	246.77 ± 34.41
VPU 2 mM	252.96 ± 27.14	255.75 ± 20.56 *	211.89 ± 23.93 *	238.56 ± 09.62	242.84 ± 33.45	247.05 ± 34.37
VPU 3 mM	353.35 ± 08.19 *,**	348.78 ± 11.38 **	332.98 ± 19.27 *,**	325.07 ± 12.23 *,**	173.64 ± 35.76	171.50 ± 32.92
VPU 4 mM	408.35 ± 22.87 *,**	389.92 ± 10.63 *,**	308.58 ± 12.01 **	328.48 ± 19.84 *,**	108.12 ± 04.28	107.56 ± 02.22

หมายเหตุ :

Control = isolated cells ที่ไม่ได้ให้ treatment

DMSO = isolated cells ที่ใส่ DMSO 10 µl

VPU = isolated cells ที่ใส่ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย 10 µl ; ที่ความเข้มข้น 1,2,3 และ 4 mM

* = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control DMSO ($p<0.05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ผลของ VPU และเอนซัยม์อินฮิบิเตอร์ (4-pentenoic acid) ต่อการเกิด MDA และ reduced gluthathione (GSH) content ที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับเอนซัยม์อินฮิบิเตอร์ต่อการเกิดพิษของ VPU ใน isolatedrat hepatocytes (1, 2 hrs incubation) (Mean ± SEM)

groups	GSH (µmole /g wet weight)		MDA (nmole / g wet weight)	
	1(hr)	2(hr)	1(hr)	2(hr)
Control	4.65 ± 0.11	4.59 ± 0.06		
DMSO	4.56 ± 0.11	4.59 ± 0.07	12.19 ± 1.47	09.68 ± 1.51
VPU 3 mM	3.87 ± 0.05 *,**	3.81 ± 0.07 *,**	11.69 ± 1.46	09.25 ± 1.76
PA 1 mM	4.45 ± 0.08	4.03 ± 0.10 a,*,**	12.27 ± 1.41	11.01 ± 1.44
VPU+PA	3.99 ± 0.11 c,*,**	3.72 ± 0.14 *,**	10.29 ± 1.19	09.71 ± 1.25

หมายเหตุ :

Control = isolated cells ที่ไม่ได้ให้ treatment

DMSO = isolated cells ที่ใส่ DMSO 10 µl

VPU = isolated cells ที่ใส่ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย (3 mM)10 µl

PA = isolated cells ที่ใส่ 4-pentenoic acid (1 mM) 10 µl

PA +VPU = isolated cells ที่ใส่ 4-pentenoic acid (1 mM) 10 µl และ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย (3 mM) 10 µl

a = ในกลุ่มเดียวกัน: แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

b = ที่เวลาเดียวกัน: แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ ($p<0.05$) 4-pentenoic acid

* = ที่เวลาเดียวกัน: แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน: แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control DMSO ($p<0.05$)

ตารางที่ 10 ผลของ VPU และ เอนซัยม์อินฮิบิเตอร์ (4-pentenoic acid)ที่มีต่อ cell membrane integrity ที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับเอนซัยม์อินฮิบิเตอร์ต่อการเกิดพิษของ VPU ใน isolated rat hepatocytes (1, 2 hrs incubation) (Mean ± SEM)

groups	SGPT (SFunits/ml)		SGOT (SFunits/ml)		K^+ (meq / g wet weight)	
	1(hr)	2(hr)	1(hr)	2(hr)	1(hr)	2(hr)
Control	279.89 ± 10.42	305.18 ± 12.55	264.52 ± 15.90	275.99 ± 08.27	103.44 ± 1.62	100.85 ± 1.37
DMSO	272.46 ± 12.81	284.35 ± 14.62	254.86 ± 12.58	264.26 ± 11.23	101.33 ± 1.75	099.82 ± 1.74
VPU 3 mM	336.98 ± 09.75 *,**	342.33 ± 08.30 **	307.78 ± 13.15 *,**	308.48 ± 09.61 *,**	100.40 ± 1.54	101.83 ± 2.01
PA 1 mM	340.53 ± 11.60 *,**	359.32 ± 07.65 *,**	305.59 ± 11.46 *,**	318.54 ± 08.68 *,**	100.70 ± 1.75	100.53 ± 1.26
VPU+PA	330.91 ± 18.20 *,**	349.31 ± 14.15 *,**	300.43 ± 16.90 **	354.02 ± 09.49 a,b,c *,**	095.85 ± 2.65	099.92 ± 2.32

หมายเหตุ :

Control = isolated cells ที่ไม่ได้ให้ treatment

DMSO = isolated cells ที่ใส่ DMSO 10 µl

VPU = isolated cells ที่ใส่ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย (3 mM)10 µl

PA = isolated cells ที่ใส่ 4-pentenoic acid (1 mM) 10 µl

PA +VPU = isolated cells ที่ใส่ 4-pentenoic acid (1 mM) 10 µl และ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย (3 mM) 10 µl

a = ในกลุ่มเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

b = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย($p<0.05$)

c = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ 4-pentenoic acid ($p<0.05$)

* = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control DMSO ($p<0.05$)

ตารางที่ 11 ผลของ VPU และเอนซัยม์อินฮิบิเตอร์ (metyrapone) ต่อการเกิด MDA และ reduced gluthathione (GSH) content ที่ได้จาก การศึกษาเกี่ยวกับเอนซัยม์อินฮิบิเตอร์ต่อการเกิดพิษของ VPU ใน isolatedrat hepatocytes (1, 2 hrs incubation) (Mean ± SEM)

groups	GSH (µmole / g wet weight)		MDA (nmole / g wet weight)	
	1(hr)	2(hr)	1(hr)	2(hr)
Control	4.65 ± 0.11	4.59 ± 0.06		
DMSO	4.56 ± 0.11	4.59 ± 0.07	12.19 ± 1.47	09.68 ± 1.51
VPU 3 mM	3.87 ± 0.05 *,**	3.81 ± 0.07 *,**	11.69 ± 1.46	09.25 ± 1.76
MP 1 mM	4.25 ± 0.07 *,**	4.06 ± 0.10 *,**	09.70 ± 2.05	11.82 ± 1.37
VPU+MP	3.57 ± 0.15 ^{b,*,**}	3.60 ± 0.11 *,**	12.41 ± 1.34	09.73 ± 1.06

หมายเหตุ :

Control = isolated cells ที่ไม่ได้ให้ treatment

DMSO = isolated cells ที่ใส่ DMSO 10 µl

VPU = isolated cells ที่ใส่ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย (3 mM)10 µl

MP = isolated cells ที่ใส่ metyrapone (1 mM) 10 µl

MP +VPU = isolated cells ที่ใส่ metyrapone (1 mM) 10 µl และ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย (3 mM) 10 µl

b = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย

* = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control DMSO ($p<0.05$)

ตารางที่ 12 ผลของ VPU และ เอนซัยม์อินฮิบิเตอร์ (metyrapone)ที่มีต่อ cell membrane integrity ที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับเอนซัยม์อินฮิบิเตอร์ต่อการเกิดพิษของ VPU ใน isolated rat hepatocytes (1, 2 hrs incubation) (Mean ± SEM)

groups	SGPT (SFunits/ml)		SGOT (SFunits/ml)		K^+ (meq / g wet weight)	
	1(hr)	2(hr)	1(hr)	2(hr)	1(hr)	2(hr)
Control	279.89 ± 10.42	305.18 ± 12.55	264.51 ± 15.90	275.99 ± 08.27	103.40 ± 1.62	100.85 ± 1.37
DMSO	272.46 ± 12.81	284.35 ± 14.62	254.86 ± 12.58	264.26 ± 11.32	101.33 ± 1.75	099.82 ± 1.74
VPU 3 mM	336.98 ± 09.75 *,**	342.33 ± 08.30 **	307.78 ± 13.15 *,**	308.48 ± 09.61 *,**	100.40 ± 1.54	101.83 ± 2.01
MP 1 mM	316.73 ± 11.87 **	318.22 ± 09.89	294.31 ± 08.31 **	321.75 ± 08.63 a,*,**	098.54 ± 2.71	098.96 ± 1.70
VPU+MP	321.58 ± 18.59 *,**	336.61 ± 16.04 **	323.74 ± 10.70 *,**	334.30 ± 12.56 *,**	096.34 ± 2.64	096.88 ± 3.79

หมายเหตุ :

Control = isolated cells ที่ไม่ได้ให้ treatment

DMSO = isolated cells ที่ใส่ DMSO 10 µl

VPU = isolated cells ที่ใส่ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย (3 mM)10 µl

MP = isolated cells ที่ใส่ metyrapone (1 mM) 10 µl

MP +VPU = isolated cells ที่ใส่ metyrapone (1 mM) 10 µl และ เอ็น - (2-โพรพิลเพนทาโนอิล) ยูเรีย (3 mM) 10 µl

a = ในกลุ่มเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

* = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control ($p<0.05$)

** = ที่เวลาเดียวกัน : แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับ control DMSO ($p<0.05$)

ประวัติผู้เขียน

นางสาว วัชราภรณ์ ปัชชามาตย์ เกิดเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2512 ที่จังหวัดหนองคาย สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีพยาบาลศาสตรบัณฑิต จากภาควิชาพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อปีการศึกษา 2535 ปฏิบัติราชการในตำแหน่งพยาบาลประจำการที่หอผู้ป่วยจักษุ - โสต พิเศษ โรงพยาบาลรามาธิบดี จนกระทั่งปี 2537 จึงลาออกมาเพื่อศึกษาต่อ ในระดับปริญญาโทหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสหสาขาวิชาเภสัชวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2538

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย